

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-281/22

G. K. κ.λπ.

(αίτηση του Oberlandesgericht Wien για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 21ης Δεκεμβρίου 2023

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Ευρωπαϊκή Εισαγγελία – Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 – Άρθρο 31 – Διασυνοριακές έρευνες – Δικαστική έγκριση – Έκταση του ελέγχου – Άρθρο 32 – Επιβολή των μέτρων που έχουν ανατεθεί»

Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Ευρωπαϊκή Εισαγγελία – Κανονισμός 2017/1939 – Μέτρα έρευνας και άλλα μέτρα – Διασυνοριακές έρευνες – Μέτρο έρευνας που έχει ανατεθεί, για το οποίο απαιτείται δικαστική έγκριση σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του βοηθού Ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα – Έκταση του δικαστικού ελέγχου – Στοιχεία που αφορούν την εκτέλεση του μέτρου – Έλεγχος στο κράτος μέλος του βοηθού Ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα – Στοιχεία που αφορούν την αιτιολόγηση και τη λήψη του μέτρου – Σοβαρή επέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα του ενδιαφερομένου – Έλεγχος στο κράτος μέλος του επιληφθέντος Ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα

(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης· κανονισμός 2017/1939 του Συμβουλίου, αιτιολογικές σκέψεις 12, 14, 20, 60 και άρθρα 31 και 32)

(βλ. σκέψεις 53-55, 64, 65, 67-73, 75, 78 και διατακτ.)

Σύνοψη

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διεξάγει, μέσω ενός Ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα στη Γερμανία, προκαταρκτικές έρευνες σε βάρος των G.K., S. L. και B O. D. GmbH, για τους οποίους υπάρχουν υπόνοιες ότι υπέβαλαν ψευδείς τελωνειακές διασαφήσεις και, κατά τον τρόπο αυτόν, προκάλεσαν ζημία περίπου 1 295 000 ευρώ στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

Στο πλαίσιο της έρευνας που διεξάγεται στη Γερμανία, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έκρινε αναγκαία τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε άλλα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων η Αυστρία. Για τον σκοπό αυτόν, ο επιληφθείς Γερμανός Ευρωπαίος εντεταλμένος εισαγγελέας ανέθεσε¹ σε Αυστριακό βοηθό Ευρωπαίο εντεταλμένο εισαγγελέα την επιτόπια έρευνα και την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων των κατηγορουμένων τα οποία βρίσκονταν στην Αυστρία. Στις 9 Νοεμβρίου 2021 ο τελευταίος διέταξε επιτόπιες έρευνες και κατασχέσεις τόσο στις εμπορικές εγκαταστάσεις της B O. D. και της μητρικής της εταιρίας όσο και στις κατοικίες των G. K. και

¹ Δυνάμει του άρθρου 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ 2017, L 283, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2017/1939).

S.L., οι οποίες βρίσκονταν όλες στην Αυστρία. Ζήτησε επίσης από τα αρμόδια αυστριακά δικαστήρια να εγκρίνουν τα μέτρα αυτά². Αφού ελήφθησαν οι σχετικές εγκρίσεις, εκτελέστηκαν τα διαταχθέντα μέτρα.

Την 1η Δεκεμβρίου 2021 οι G.K., B O. D. και S. L. προσέφυγαν κατά των αποφάσεων των αυστριακών δικαστηρίων με τις οποίες εγκρίθηκε η λήψη των επίμαχων μέτρων ενώπιον του Oberlandesgericht Wien (εφετείου Βιέννης, Αυστρία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου. Προσέβαλαν, μεταξύ άλλων, την αιτιολόγηση των μέτρων έρευνας που διατάχθηκαν εις βάρος τους.

Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, σε περίπτωση που για ένα μέτρο έρευνας που έχει ανατεθεί απαιτείται η λήψη δικαστικής έγκρισης στο κράτος μέλος του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα, το μέτρο αυτό πρέπει να εξετάζεται από δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους υπό το πρίσμα του συνόλου των τυπικών και ουσιαστικών κανόνων που προβλέπονται στο εν λόγω κράτος μέλος.

Με την απόφασή του, το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου παρέχει διευκρινίσεις όσον αφορά την έκταση του ελέγχου που μπορούν να ασκούν τα δικαστήρια ενώπιον των οποίων εκκρεμεί αίτημα του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα για την έγκριση μέτρου έρευνας που έχει ανατεθεί.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Κατ' αρχάς, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι, μολονότι το άρθρο 31, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 2017/1939 προβλέπει τη λήψη δικαστικής έγκρισης σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα όταν για μέτρο έρευνας που έχει ανατεθεί απαιτείται τέτοια έγκριση δυνάμει του δικαίου του εν λόγω κράτους μέλους, τα άρθρα 31 και 32 του ως άνω κανονισμού δεν διευκρινίζουν την έκταση του ελέγχου που διενεργεί το αρμόδιο δικαστήριο. Εντούτοις, από το γράμμα των δύο αυτών άρθρων³ προκύπτει ότι η λήψη μέτρου έρευνας που έχει ανατεθεί, καθώς και η αιτιολόγησή του, διέπονται από το δίκαιο του κράτους μέλους του επιληφθέντος Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα, ενώ η εκτέλεση ενός τέτοιου μέτρου διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα. Η ως άνω διάκριση που γίνεται στα άρθρα αυτά, μεταξύ της αιτιολόγησης και της λήψης μέτρου έρευνας που έχει ανατεθεί, αφενός, και της εκτέλεσής του, αφετέρου, απηχεί την υποκείμενη λογική του συστήματος δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις μεταξύ των κρατών μελών, το οποίο στηρίζεται στις αρχές της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας που στηρίζεται στις αρχές αυτές, η αρχή εκτελέσεως δεν οφείλει να ελέγχει αν η αρχή εκδόσεως τήρησε τις προϋποθέσεις εκδόσεως της δικαστικής αποφάσεως την οποία οφείλει να εκτελέσει.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει στη συνέχεια ότι, με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ο κανονισμός 2017/1939 αποσκοπεί στην αποτελεσματικότερη καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης⁴. Επομένως, ο νομοθέτης της Ένωσης, καθορίζοντας τις προβλεπόμενες στον κανονισμό αυτό διαδικασίες, θέλησε να θεσπίσει έναν

² Το άρθρο 31, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 2017/1939 προβλέπει ότι, αν απαιτείται δικαστική έγκριση για το μέτρο σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα, αυτός λαμβάνει την έγκριση σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

³ Ειδικότερα, από το γράμμα του άρθρου 31, παράγραφοι 1 και 2, και του άρθρου 32 του κανονισμού 2017/1939.

⁴ Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 12, 14, 20 και 60 του κανονισμού 2017/1939.

μηχανισμό που να διασφαλίζει ότι οι διασυνοριακές έρευνες που διεξάγονται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα είναι τουλάχιστον εξίσου αποτελεσματικές με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του συστήματος δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις μεταξύ των κρατών μελών το οποίο στηρίζεται στις αρχές της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Αν, όμως, η χορήγηση της δικαστικής έγκρισης που προβλέπεται στο άρθρο 31, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού μπορούσε να τελεί υπό την προϋπόθεση εξέτασης, από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα, των στοιχείων που αφορούν την αιτιολόγηση και τη λήψη του σχετικού μέτρου έρευνας που έχει ανατεθεί, τούτο θα συνεπαγόταν, στην πράξη, ένα σύστημα λιγότερο αποτελεσματικό από εκείνο που θεσπίζουν τέτοιες νομικές πράξεις και θα έθιγε, επομένως, τον σκοπό που επιδιώκει ο κανονισμός αυτός. Πράγματι, αφενός, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα θα όφειλε, μεταξύ άλλων, να εξετάσει ενδελεχώς το σύνολο του φακέλου της υποθέσεως, ο οποίος θα έπρεπε να της διαβιβαστεί και, ενδεχομένως, να μεταφραστεί. Αφετέρου, η αρχή αυτή θα έπρεπε, για να προβεί στην εξέταση αυτή, να εφαρμόσει το δίκαιο του κράτους μέλους του επιληφθέντος Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα, ενώ δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι η καταλληλότερη προς τούτο.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο κανονισμός 2017/1939 προβλέπει, για τους σκοπούς της συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊών εντεταλμένων εισαγγελέων στο πλαίσιο των διασυνοριακών ερευνών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, τη διάκριση μεταξύ των αρμοδιοτήτων που συνδέονται με την αιτιολόγηση και τη λήψη του μέτρου που έχει ανατεθεί, οι οποίες ανήκουν στον επιληφθέντα Ευρωπαϊό εντεταλμένο εισαγγελέα, και εκείνων που αφορούν την εκτέλεση του μέτρου, οι οποίες ανήκουν στον βοηθό Ευρωπαϊό εντεταλμένο εισαγγελέα. Σύμφωνα με αυτή την κατανομή αρμοδιοτήτων, ο έλεγχος που έχει σχέση με τη δικαστική έγκριση που απαιτείται βάσει του δικαίου του κράτους μέλους του βοηθού Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα μπορεί να αφορά μόνον τα σχετικά με την εκτέλεση του μέτρου στοιχεία, αποκλειομένων των στοιχείων που αφορούν την αιτιολόγηση και τη λήψη του εν λόγω μέτρου.

Όσον αφορά τα στοιχεία που έχουν σχέση με την αιτιολόγηση και τη λήψη του μέτρου που έχει ανατεθεί, το Δικαστήριο υπογραμμίζει, εντούτοις, ότι αυτά πρέπει να υποβάλλονται σε προηγούμενο δικαστικό έλεγχο στο κράτος μέλος του επιληφθέντος Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα σε περίπτωση σοβαρής επεμβάσεως στα δικαιώματα του ενδιαφερομένου τα οποία κατοχυρώνονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 2, του κανονισμού 2017/1939, εναπόκειται στο κράτος μέλος του επιληφθέντος Ευρωπαϊού εντεταλμένου εισαγγελέα να προβλέψει προηγούμενο δικαστικό έλεγχο των προϋποθέσεων που αφορούν την αιτιολόγηση και τη λήψη μέτρου έρευνας που έχει ανατεθεί, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που απορρέουν από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Σε περίπτωση που πρόκειται για μέτρα έρευνας όπως επιτόπιες έρευνες σε ιδιωτικές κατοικίες, συντηρητικά μέτρα που αφορούν προσωπικά είδη ή δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, εναπόκειται συνεπώς στο εν λόγω κράτος μέλος να προβλέψει, στο εθνικό δίκαιο, κατάλληλες και επαρκείς εγγυήσεις, όπως προηγούμενο δικαστικό έλεγχο, προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα και η αναγκαιότητα των μέτρων αυτών.